

Det märkvärdiga året 1818 enligt spådomen, eller Något att genast tänka på, ...

1700-1829 53 Ea Br. 1818 Året

National Library
of Sweden

1818

Året

Ex. A.

2.

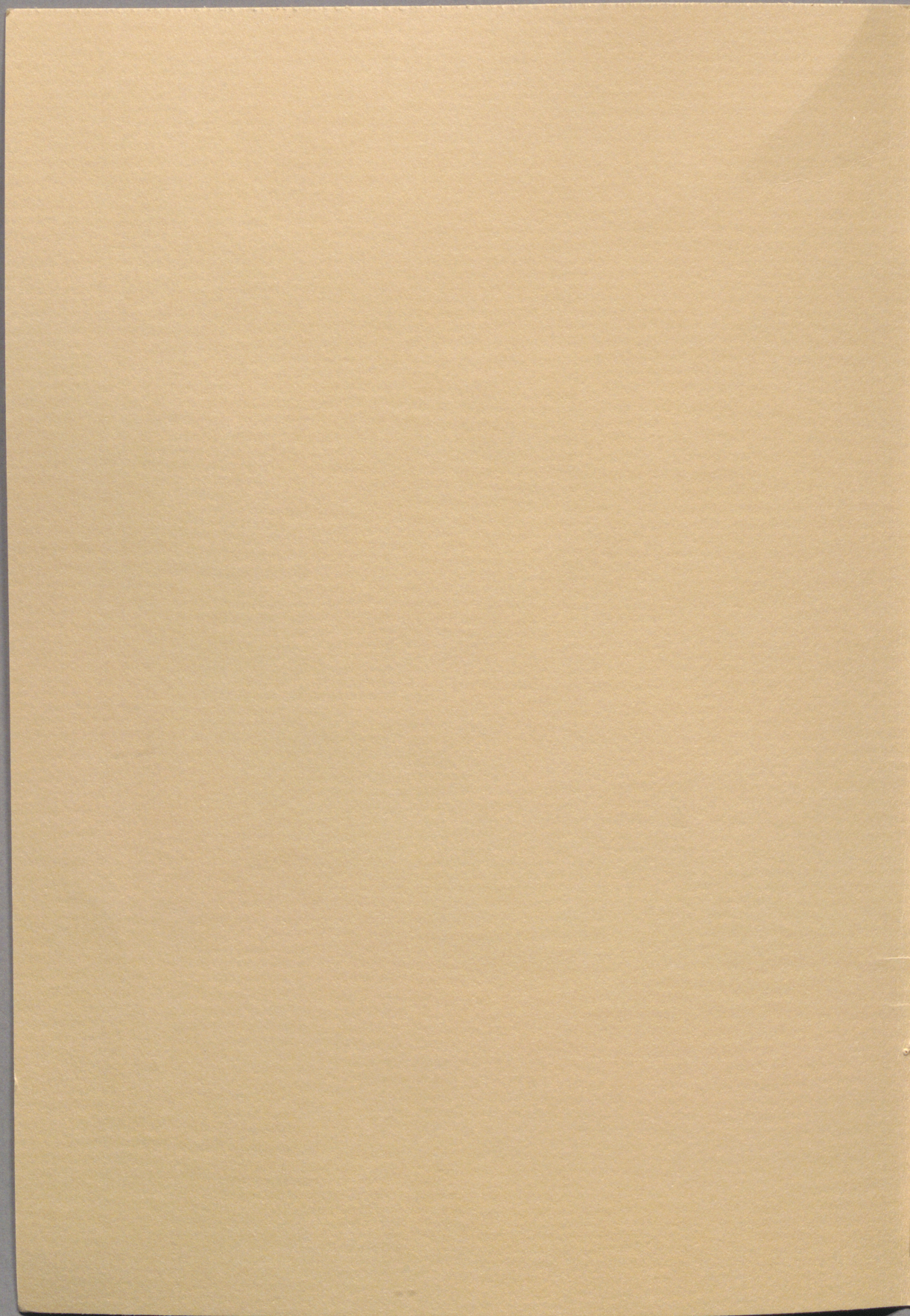
Sv. Saml.

Polit.

Sv.

(Br.)

1700-1829

Det märkvärdiga Året

*Polit
8
(17)*
1700 - 1829

1818

Enligt Spådomen, ic.

Andra Häftet.

SEDERHÖRN,
Tryckt i Marquardska Tryckeriet, 1818.

1818

1818

1818

1818

1818

1818

Öftet att ugtiswa 2:dra Häftet af det Märkwär-
diga Uäret 1818, borde wäl ej så snart uppfyllas, men
flere omständigheter har föränlatit det: och hwad som
skulle göras bör ju göras snart; så må då följande
få namn af märkwärdigt, eller för en hel Allmänhet
kungöras.

Att det å flere sidor betraktadt, ser nu ut, som
den store, näst Stockholm lysande Staden Götteborg,
lutar likt ett Jerusalem till sin undergång, om ej en
snar hjälp mellankommer. Nog wet hwar man att
denna Staden, inom mindre än 30, år är snart sagt
helt och hållit afbrunnen; des innebyggare som wid
sådana stora och härjande olyckor, fått widkännas de
första förluster, har likwäl skyndat så godt de kun-
nat, att uppbygga den, så att Staden i wackerhet
och wärde öfswergår många andra. Men, ty wär!
sedan den rikgiswande sällfångsten förswann, den ly-
sande handels-perioden upphörde, och det stora öfwer-
flödet af penningar blifwit nedlagde i de stora och
nybyggda husen. Detta och mera sådant har nu så
medtagit innewanarnes krafter, att de fleste äro nu
snart sagt tiggare, de äro få som blifwa wid sig, och
hur skola dessa kunna ensamt uppehålla Staden, då
hela den öfriga mängden äro fattiga, eller fly ät an-
dra orter. Det är hwad man kallar märkwärdigt om-
byte, att så wara inom några år i rop för stor ri-
kedom, och i och med detsamma i stor fattigdom, men
detta bewisar hur litet medgången är att bygga på.
— Emellertid är det så i stort som i smått, att när
det börjar att luta så will allt hjelpa till fall, och
äfwen de som synas wara bästa wänner då allt går
wäl, wisa sin rätta sida när motgång börjar. Men

hwad skall man säga om allt det onda som sker i
 werlden, eller allt det elände som under solen är. —
 Nog hörer man öfwerallt omtalas hwad som kan läg-
 gas Staden till last; men det som werkeligen derjem-
 te borde behjertas, nemligen hwad myckenhet penning-
 ar som ligger uti de under gruffig dyrhet uppförda
 husen och huru dessa egendomar nu i brist af köpare,
 säljas för fjerde- och sjette-deln af wärdet, Handelns
 ödd, Nåringarnes bristande affättning, Handtwerke-
 rierne stillastående, bristen på förmågan att hjälpa
 hwarandra i saknad af penningar, om och deras wär-
 de till betydighet åges, samt olyckor i alla företag
 under de senare åren; det behjertar man litet eller als-
 intet. — Nöden är stor och wäyer dageligen: många
 har fått och får gå ifrån de egodelar som de under
 mycken möda arbetat för många år, och det för en
 ringa skuld, och i brist af förtjenster och hjelp; står
 detta länge, så måtte tillståndet blifwa rysligt, och
 rått kånbart för hela Landet, emedan 20,000 menni-
 skors nöd har något att betyda, och verka mycket på
 Rikets tillstånd. — Mig är sagt, att vår Nådiga
 Konung har med wanlig ömhet och godhet, behjertat
 nöden och antagit sig saken: och har man skäl att
 hoppas hjelp, dels af Konungen, dels af Rikets nu
 församlade Ständer. Ja, Gud gifwe nu den önskede
 dagen wore snart inne, då Östheborg åter blir ryckt
 från branten af sitt elände, så wist jag med glädje
 skall återwända till min Födelse-Stad, från hwilken
 nöden mig twingat utwandra. Ja, må det hända,
 att när nöden i Östheborg varit som störst, wisar
 vår Herre Gud sin hjelp på ett märkwärdigt sätt.

Så må ock det kallas märkwärdigt att ett oför-
 likneligt hålsö watten är af Jorden framkommit; och
 må nu alla de, som af plågor äro behäftade, genast
 begifwa sig till skället, sedan efterföljande Bref är läst.

Transumt af ett Bref från Kock eller Koch i
Wadstena.

— — Den begärda upplysningen, om detta
wattnets (ur Källan i Mo Härad af Jönköpings, ic-
ke Elfsborgs Län, som brefwet innehåller) werkan,
får jag, i korthet, nämna följande:

upprinnings-källan är belägen utt Bottnaryds
Socken af Elfsborgs Län, $3\frac{1}{2}$ mil från Jönköping, på
Gården Löneås egor, hwars Egare är en Bonde, som
heter Sven Carlström. Ortens Commminister Per N. Blom-
berg har jag brefwärlat med, om Käll-wattnets för-
träfflighet. 1815 den 13 Mars blef Hustrun Brita
Gustafsdotter i Höglyckans Torp, straxt wid Källan,
genom ofedd röst tilltalad eller lungjord, om Källans
hälso-watten, såsom botande menckliga sjukdomar af
hward beskaffenhet som hållst. Samma Röst ålade hen-
ne tiga dermed i 2 år; hwilken hon troget åtlydt, men
efter den tidens förlopp gaf hon det tillkänna hos
Församlingens Pastor, som ej wille tro det. Dmsider
börjades drickning (således 1817) af flera sjuka; som
hwar och en blef frisk, så utspreddes ryktet allt mer
och mer, som orsakat att nu hela wintern har warit
100: tals, från aflågsna orter, som hämtat watten i
Tunnor, Ankare och Bouteiller. Sjukdomar af Gal-
landesot, Twinsot, flerårige Blinde, Obsive (döfhet),
Hufwudwårk, Tandwårk, Gickt-wårk; swåra utwertes
sårnader af Ros, Skjörbjuggs-utslag med flere främ-
por, hafwa alla förswunnit på längre eller kortare tid:
ja, åfwen Wansinniga hafwa kommit till sundt för-
stånd. Denna beskrifning är sann, derom har jag fle-
ra både muntliga och skrifliga betyg från flera ställen.

Den 15 April (1818) afreste min Son till Jön-
köping, dels för egen räkning, dels som Commissionär,
att hämta hit watten. Ut Jönköping köpte han 20
st. Ankare, som utgjorde 2 last, dermed reste han till
Källan den 21, hwarutur wattnet öses; den har 3 Å-
drar af starkt tillopp, 2 Karlar hafwa fullt göra med
detta arbete, då harts och warduks-lappar woro i be-
redskap till sprundens täppning. Ett last är hitkom-

mit och utdelbt, det andra wäntas hwar stund, tillsammans nära 350 kannor blott hit till Staden. Från morgonen intill aftenen äro hämtningarne oafbrutna. Från Göttheborg sker hämtningarne flera gånger i weckan. Stora foror har afgått till Norrige. Den 1:sta dennes kom min Son hem. Har talt wid Hustrun, för hwilken Källan blifwit upptäckt: hon har på 70 (oftast) sidor uppskrifwit, hwad som tilldrog sig wid Källans upptäckt, men inblandat mycket, som icke hörer dertill; han hade ej tid att läsa beskriwningen om hennes syn och uppenbarelse. Wattenet är klart, liknar Selgerwatten, men är starkare; luktar starkt Kol-syra eller som Bischoff; smakar ej mineraliskt; är söttaktigt: deraf får ej drickas mer än 2 glas för och 1 a 2 på eftermiddagen. Ingen Diet behöfwer iakttagas: drickes mer är det så berusande, att man märker yrsel; så hände min Son på stället, då han drack ur watten-skopan öfwerflödigt. Den som ej sett hämtningen, kan icke tro huru stor den är.

Ingen lärer kunna uppgiswa något watten, hit tills kändt, som helar utwertes sårnader eller swullnader såsom detta. Kunnoga och lärda Män hafwa sagt mig: sådant watten finnes ej annorstädes på Jordklotet, än i Bottnaryd. En min Bekant här i Staden, som långt tid haft små fäsel på kroppen, har med en swamp twättat sig och deraf kändt obeskriflig sweda, men efter 2 dagars förlopp förtorkades utslaget, och i dag, då jag talade wid honom, war han glad och nöjd. — — —

P. S. Härmed sänder jag ett bref från min Embetsbroder i Jönköping, hwars hustru på en barnsäng blef döf och blind. 1816 (måste hetta 1817), när min Son war der, satt hon och spann och kunde se och höra. Jag bifogar brefs wet, på det du deraf kan se, huru wälgörande detta watten är för henne. Häraf se wi Guds Under i Naturen,

Min Son har varit wid Källan och sett belägenheten derwid, hwarest är nästan omöjligt att få logie och mat; ty orten är blottad på allt.

Till Fru Friherrinnan Leijonankar har jag lemnat project, om en transport watten till Stockholm, som min Son will verkställa mot räkning på resekostnad, besvär och forsel till Norrköping, hwarifrån det kan gå sjöledes till Stockholm.

Låt mig med första bli underrättad, huruwida detta förslag antages, eller icke. Den tjenligaste tiden är nu för hemtningen, medan kölden påstår; Sämre blir det då warmen kommer.

Swad tycker Läsaren om beskrifningen på förrenämnda watten, böra wi icke med allt skäl wara glada och tacksamme, och äfwen, i förtröstan på en God Försyn, betjena oss af detsamma?

Om nu efterföljande Bref ej får namn af märk. wärdigt, så må det åtminstone med en rätt patriotisk anda bedömmas, då Författaren helt enfaldigt talar en sanning, som borde af hwar och en behjertas, och är således wärdt att läsas både af Öfwerhet och underfåtare; Brefwet lyder sålunda:

Wälståndige Riksdagsman!

Jag får härmed låta weta om en både stadlig och ganska farlig, för en framtid tilltagen ofsed här i landsorten, derigenom att en del tagit alldeles för näringsfång, att uppköpa såd och jordpäron att deraf tillverka bränwin och försälja, ehuru det nog varit i flere år skadeligt, har det dock aldrig varit så kännbart som i år. Då Brukspatron S som bor på H af nästa Län, som nu i år, här omkring i orten, uppköpt flere Tusende tunnor såd och jordpäron, som allt är i bränwin förwandladt, så att han nu allerede förskändt till N — g, 2000 Kannor bränwin, till D — f 3000 Kannor, och efter berättelse så skall 3000 Kannor åter förskändas till sistnämnda ställe, som tillsammans utgör 8000 Kannor; och förmodeligen låter wist ett betydligt quantum, nästan af lika storlek,

förvaras hemma i hans förråd, till utprångling under tillstundande sommar, Brukspatron H-n i detta Län, har wäl på det nogaste, i upphandling af säd och jordpåron, följdt förut nämnde mans exempel, för utan alla andra Possessionater i orten som i brånwin förwandla alla till brödfödan tjenlige produkter, så att man sällan eller aldrig får höra omtalas att på någon herregård fås en släppa säd till köps, utan kan Klarligen finnas, att till öfwerflödigt brånwin förwandlas hwad flere tusende personer kunde försörjas med, men nu i stället flere tusende förslösa sin tid i fylleri och lättja; alla Lagar och Författningar straffar wäl fylleri, men så länge roten och upphofwet som verkeligen äro de stora brännerierna och den frigifna brånwinshandeln i partier, icke blir förbjuden och afskaffad, är icke annat att förwänta än dyra och farliga tider, och det allmännas undergång, som tyckes inom några år wilja förwandla hälften eller $\frac{2}{3}$ djedelar af landsens folkhöp, till en försupen och af fylleri förderfwad tiggare-släd. Brånwins minuteringen från 1 kanna och till mindre, är wid wite och böter förbjuden, men från 1 kanna och till flere tusende är icke förbjuden, är således det Lilla Brottet straffadt, och det större frigifwit, och det är rätteligen de store Grossörerne som underhåller de små Handlande, och de små förlagerne i Landsorterne torfa merendels bort med snön om wären, men de stora förlagerne hålla jämt året i ånda. Men om en Wis och Nådig Regering, med nu församlade Rikens Ständer, täcktes tillåta den mindre brånwinshandeln, och wid ansenligt wite förbjuda den större, samt utförsel från den ena orten till den andra; äfwen och, att den som på minsta sätt beträdes med brånwinsförsäljning, måtte wid ansenligt wite förbjudas, att på minsta sätt upphandla några produkter som kan användas till brånwin; därigenom skall man snart inom några år finna i Riket en tydelig förändring i anseende till nu warande hushållning. Om Riksdagsman finner detta wid nå-

got tillfälle lämpeligt, war god och gjör försök, om an-
dring kan erhållas, ty faran är ganska stor, om man
henne rätt betraktar, för det allmänna. Har äran
teckna m. m.

L. L.

Bonde.

Sådant är Bondens bref till en Riksdagsman
i Stockholm af det Hederwårda Bonde-Ståndet. Det
wore å en sida högst obilligt att rent af blotta dese
och flere Herrar Brånwinspatroner till namn och hem-
wist, att de skulle blifwa en skamsäck för alla jordens
Patriotiska andar: dock är det onckligt, att de må
med rätta kallas, de fattigas bröd tjufwar, och borde
sannerligen till straff, hafwa ej mindre än 28 dyngs
swåltkur, för att få rätt lära känna hwar David köp-
te blet, eller hwad de fattiga lider genom deras oför-
skända upphandling af såd, att dränka i brånwin.
Jag önskar de måtte besinna sig, huru illa de handla,
medan de ännu lefwa. Och jag spår: att aldrig de-
ras winst kommer till Barnabarns nytta, ty det är
en orättfärdig penning. Jag önskar ej detta, långt
mindre att en sådan händelse någonsin skulle inträffa
som den för flere år sen i Öbtheborg, då folket nied-
stenar och wapen i händer ropade: bröd, men tag brån-
win ur wågen; och jag tror att en Brånwinspatron
hade wid detta tillfälle blifwit mördad af det onda
folkets hand, om han ej satt sin person i säkerhet,
och kraftiga mått och steg tagits till de oroliga andars
dämpande, ehuru hans egendomar på 3:ne ställen så
inom som utom Staden blefwo på det grusligaste sätt
förstörde och förslade.

Så är ock det i sanning rätt märkwärdigt, att
det nu så småningom, allt mer och mer, börjar blif-
wa modet, att hålla Söndag, Sabbathen eller hwilo-
dagen, i lika wårde med de öfriga 6, eller våra ar-
betsdagar. Det är likwål bedröfligt, och en outplån-

lig skam, att barnabarn af Förfädren skall få urarta sig. Så war det likwål ej i deras tid; då Guds och werldslig lag höllts i sin rena helgd; men nu ty wår brytes emot båda i affeende på Sabbathen, endast för att det börjar, eller är werkeligen modet. Jag will ej framdraga något ur Guds Lag, som förbjuder allt, allt, allt, arbete på Herrans dag; utom nödfall, men det bör wara, och ej blott kallas Lagligt; Jag will ej det säga jag, ty den kan hwarje menniska sjelf låsa, då jag hoppas ingen är som icke har en Bibel, i en tid då den säljes för en så ringa penning, och åfwen bekommes gratis. — Men ur den werldsliga eller Sveriges lag torde jag få göra ett utdrag, som lyder så här:

Gör någon förakt af den allmänna Gudstjensten, så att han sällan kommer till Kyrkan på Söndagar eller Sögtidsdagar, böte Tio Daler; håller någon sitt husfolk ifrån Kyrkan, således som sagt är, ware Lag samma.

Jökar någon arbete eller handtwert på dessa dagar, böte Tio Daler för Sabbaths-brott.

Salubodar skola på dessa dagar ej öppnas till säljande: och ingen hafwer magt på dessa att köpslaga; bryter någon häremot, böte Tio Daler för Sabbaths-brott. Samma bot ware, då man företager sig någon resa till lands eller sjöf, i staden eller å landet, förr än Gudstjensten är ändat; hwilken som häst eller båt dertill utleger, böte Fem Daler; och så vidare.

Likwål är det märkwärdigt, att menniskor så uppenbarligt bryta, men hwad är orsaken? jo, af Religions-förakt: och när så är, blifwa ju alla Lagar och Författningar kraftlösa; ty den som ej är

blind och döf, han måtte wäl se och höra att de fleste werkstäder äro i full gång Söndagen igenom, och hwilka dåliga mästare alla de, som ej kan hålla sig och sitt folk från en så syndig förtienst. — Hwilken ser icke äfwen att mer än många salubodar äro öppna på Sabbathen, men denna winst tar nog en dålig ända; och att husefolket blifwa genom werldsliga syflor hållna från Kyrkan, det drabbar nog husbönder och matmödrar i sinom tid, med andra böter än Tio Daler; och när anställles flera lustresor till lands och sjöf, än just under sjelfwa Gudstjensten: det är ej underligt om olyckor sker, penningar förslöfwas och gods tappas, ty refan är syndig på den tiden; och för detta och mera sådant, få ju våra Lärare ofta predika för tomma bänkarne. — Då jag yttrar detta, faller det mig in att äfwen här teckna, hwad jag nyf läste uti en Skrift, författad af en wälkänd redlig Lärare; den innehåller följande:

”Huru wilja de Lärda förswara det inför Gud, att de på Söndagen sätta sig med sina böcker, och fördjupa sig i sina lärda undersökningar? Kan hända det är lärt att icke gå i Kyrkan: så lärer det också wara lärt att en gång få gå i helfwetets pina. Huru wilja Stats. Ministrar och Skrifware förswara det inför Gud, att Gudstjensten skall försummas, och werldsliga papper förfärdigas hela Söndagen igenom? Huru wilja Rådmän förswara det inför Gud, om de sätta sig att på hela Hwilodagen lösa upp sin sedelpacka och räkna öfwer sina penningar, afsluta sina räkningar, och kan hända, på sjelfwa Herrans Sabbathsdag, låta föra upp sitt gods? Huru wilja Handwerkare förswara det inför Gud, att de, må hända midt under sjelfwa Gudstjensten, sitta på sina werkstäder, och idka sitt handwerk med samma drift, som midt i söckne-weekan? Huru wiljen I bestå inför

Christi Domsdöl, som wägen handla på Söndagen, som wore det en marknadsdag och icke en Sabbathsdag? Och huru kan det förswaras att anställa resor, förkädda bårflor och mera sådant, midt under predikningarne på Herrans Dag? Huru kunnen I förswara inför Gud, att I anställen stora kalasjer på Söndagen? För sådane öfwerflödiga måltider, afhållen I edra tjenstehjon ifrån Kyrkan, och begån dermed en öddens synd. Eller hwad wiljen I säga? Skall det vara nödigare att sköta sakerne i köket, än själen i Templet? — O! wa werlden för förargelse skull!"

War icke det ock märkwärdigt, att Kryddkramhandlaren Daniel Nisser Conradsson blef midt under Gudstjensten mördad, och det på en så helig Högtidsdag som Pingst. Jag dömmar ej, men det säger jag, att hade dese båda syndare varit i Herrans Helgedom, så hade nog Herr Nisser blifwit af Gud bewarad från mord andans skarpa knif, och den andra uslingen, hade kan hända sjelf fått ett sting i hjertat af andans swärd som är Guds Ord, och med detsamma hans onda uppsåt förswunnit. Händelsen är nu skedd, och jag önskar af hjertat att banemannen måtte snarligen ertappas, för att få sitt rättmätiga straff, androm till skräck och warnagel. Men detta bör likwäl emellertid lära hwarjom och enom, att ej förakta Guds Ord och den allmänna Gudstjensten: ty händelsen war märkwärdig på året 1818.

Fordom Bistopen i Carthago Cyprians Bref
till sin Broder Eucratius, på 260:ta-
let, tillika med den sednares omdöme
derom; eller bihang till vår Theater.

”Du frågar mig hwad jag tänker om den Skåde-
spelaren när eder, som ännu fortsfar att underrisa
andra i den skadliga konst, hwilken han sjelf har lärt;
och om han ännu längre får vara i Kyrkans Ge-
menenskap? Mig synes det vara alldeles oförenligt med
Guds Majestät och Hans Evangelii Föreskrifter, att
Kyrkan skulle blifwa besläktad med något sådant. I
Lagen äro männer förbudne att påkläda sig qwinliga
kläder (5 Moseb. 22: 5.); huru mycket slemmare må-
ste det då icke vara, att ej allenast pådraga qwinlig
klädsel, utan äfwen uttrycka officiella åtbörder, och
deri underrätta andra. Derigenom kunna gosarne ic-
ke lära något godt, utan blifwa i grunden förderf-
wade. Ingen föregifwe att han har öfvergifwit The-
atern, så länge han dertill förbereder andra. Man
kan ej säga, att menniskan lemnat sitt handtverk, när
hon anbringar andra i sitt ställe, och, Satan till be-
hag, wanställer den menfkliga gestalten, som är Guds
werk. Om han förebär armod, så kan han, såsom
andra, blifwa hulpen: allenast han åtnöjer sig med li-
tet, och intet inbillar sig, att wi betala honom derför,
att han aflåter synder; ty saken angår honom,
icke oss.”

Cyprianus utslag kunde wäl icke annorledes ut-
falla. I Rom war en Skådespelare alltid en wan-
ärad menniska; man höll honom för omärdig att be-
kläda något Statens Embete. Under det Romarne
häri wisade sitt sunnda förstånd i politiskt hänseende,
bekräftade sig tillika, huru förderfwade deras morali-

sta tänkesätt woro; ty på allmän kostnad och till allmän förnöjelse blef ett Sällskap underhållet, af menniskor, om hwilka de wiste, att de woro utswäfwande och farliga medlemmar i Staten. Om insigisfulla hedningar så tänkte, så böra wi icke förundra oss deröfwer att Christendomens renhet ej kunde fördraga sådana menniskor i Kyrkans sköte.

När sagt blifwer, att ädla tänkesätt blifwa fundne i några dramatiska verk, så äro de dermed icke tjenta, som taga skådespels-förnöjelser i skydd. För att bibehålla dem, erfordras ett system, som är i sig sjelf förderligt: ett system hwilket behagar wälustingar, annars hafwa de intet waraktigt bestånd. Derföre är i alla tider klagadt öfwer Theaterns tygellöshet, som dess störste beundrare hafwa sig ådragit, så att hon måste hållas under inskränkingar. Mig tyckes det wara en stor wilsfarelse, att tro skådebanan kunna blifwa ett förållskadt tidsfördrif, med den inrättning, att en Christens granlaga ögon och öron icke skulle blifwa förolämpade. Den allwarligaste Lärare för Theaterns skydd förwäntar af densamma förnöjelse, ej underwisning. När man alltså tror, att den menskliga naturen är förderfwad och oren, så må man blott fråga sig sjelf, hwilken art af skådespel sannolikast kan erhålla Folkets bifall; och man skall snart blifwa ferd på den slutsats: Skådespel är och måste wara en orenlighetens Skola.

De förste Christne kände detta wäl, och förkastade hela Theatern. En Christen, som wid sin Dödpelse högtidligen affagt werldens prakt-upptog och fåfånglighet, och ändock besökte skådespel, — det war för dem något orimligt. Den Heliae Andes utgjutelse, hwaraf wi äfwen i det Tredje Århundradet förspörja verkningarne, tillåt aldrig desse förnöjelser uppkomma. Att bekita sig om den dramatiska konsten, och derun-

der bekänna sig till Christendomen, blef hållet för en oneklig motsägelse.

Hufvudaffigten med denna Historia, är, att praktiskt framställa, huru de sanna Christna, efter deras grundsatser, woro beskaffade i deras seder; och i detta affeende, är, hwad wi här hafwa anført, serdeles lärorikt. Hwad skulle Cyprian derom säga, om han såge en talrik samling af så kallade Christne, som, liksom orena nöjen tillgifne, dem med allt alfwär befordrade, och derutur öste förnöjelser? Han skulle säga: "Sådana menniskor måste säkerligen icke känna något af fröjden i den Helige Ande; och jag förundrar mig deröfwer, att de anse sig tillståndigt låta kalla sig Christne." Om han sedan undersökte de uppförde stycken, och jemförde dem med sina samtida (hedningars) förhållanden, så skulle han deri finna ett lika slägtes förvirring, retelser till okyska begär, och lika Christendomens bespottelser, som i hans tid woro gängse (ibland hedningarne); om nemligen Christendomen redan då blef bespottad på Theatern, såsom det i våra tider serdeles ofta är skedd. I wiså hånseenden af ringare betydenhet, må nya dramer wara åtskilde från gamla: men i det hela är andan i båda enahanda; och utan twifwel skulle (den rättfärdige och för Christendomens helgd nitälskande) Biskopen mycket förwånas höra slika berättelser från ett land, som kallar sig Christligt, men hwarest likwäl Skådespelaren och Skådespelerskan förtjena stora penninge-summor; då deremot många rättfärdighets Predikanter hafwa knappt underhåll; och der Theologer med stor lärdom, hafwa förwårswat sig mycket beröm för deras skrifter om dramatisk konst. —

Så skref en Vård i fordna dagar;
Hwad tycker du derom min Bror?
Om Operan dig än behagar,
Så är du hedning, jag det tror:
En Christen tål ej Satans gyckel,
Långt mindre del han deri tar:
Nej, samwet rent och intet hyckel;
Operan Guds Namns misßbruk, har.

En Christen tål ej några nöjen
Der han får höra syndigt prat,
Och der Guds Namn blir wändt i löjen:
Till sådant allt har han ett hat.
Nej, låt oss fattig-sjuka söka,
Den stund wi till Operan gå:
Och deras knappa bröd föröka,
Med pengar, som Theatrar få!

